PĒDAS

Mālupes mežsarga stāsti

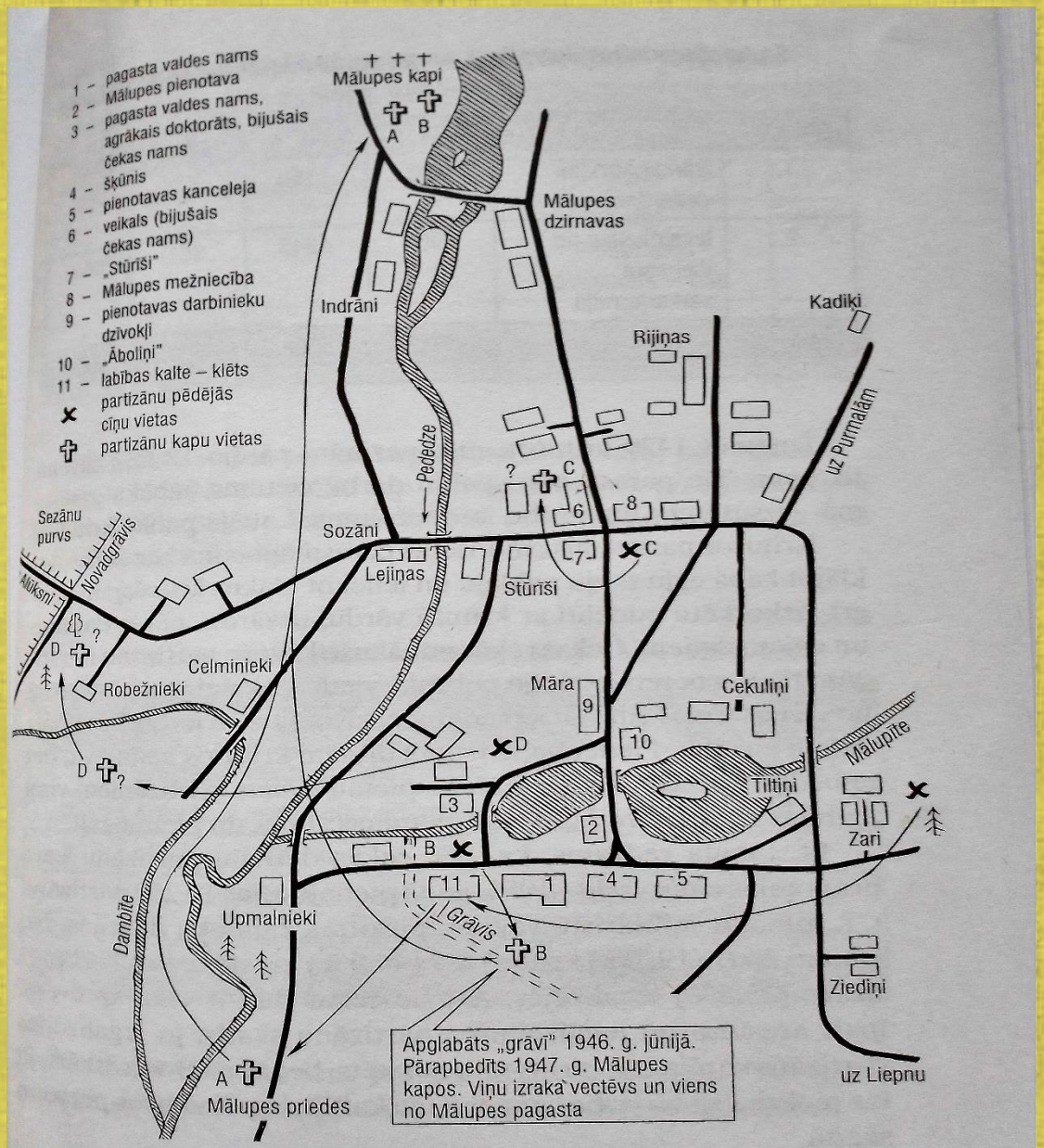

36. att. Nacionālo partizānu apbedījuma vietas Alūksnes rajona Mālupes ciemā (zīmējis Juris Bērziņš)

Ābeļdārzi ceļmalā

Mālupes pagastā, braucot pa ceļu uz Tarvām, kreisajā ceļa pusē plešas līdzens lauks. Piecdesmito gadu sākumā, kad jau piespiedu kārtā bija nodibināti pirmie kolhozi, šajā laukā notikušais satriec ar savu absurdumu, bezjēdzīgumu.
Tolaik laikrakstos bija publicēti partijas uzsaukumi lauku darbaļaudīm piedalīties mežu un dārzu dienās. Bija jāapstāda visas brīvākās vietas pie skolām, kantoriem, ceļmalām. Katrā kolhozā bija jābūt plašam ābeļdārzam.
Laukā pretī bijušajai Mālupes pareizticīgo draudzes skolas ēkai stādīja jau lielas , ar traktoriem no zemes izrautas, ābeles. Tās bija izplēstas no izsūtīto zemnieku dārziem. Tas bija satriecošs skats.
Ilgs mūžs gan šādam dārzam nebija, varmācīgi izrautie koki nespēja ieaugt. Šādas ābeļu stādīšanas kampaņas turpinājās arī vēlākos gados un tāpēc vēl tagad daudzās ceļmalās pavasaros zied vecas ābeles kā atmiņa par sarežģīto laiku Latvijas laukos.

1951.gada 21.aprīlis

Mālupes ciema DDP izpildkomitejas lēmums

Latvijas PSR. Alūksnes rajona Mālupes ciema darba ļaužu deputātu Padomes izpildu komitejas sēdes protokols Nr. 6

1951.g. 21. aprīlī.

Ciema Padomes priekšsēdētājs B. Orlovs.
Ciema Padomes sekretāre B. Ķuļuļeva

Piedalās ciema Padomes priekšsēdētāja vietnieks B. Spergis un uzaicinātie: Mālupes mežniecības mežzinis B. Tildenis, kolehoza Cīņas priekšsēdētājs B. Medinims, kolehoza Cīņas brigadieri B. Pliss Fazeps un Pliss Hugo, Augstkalna Fānis un Cīņas kolehoza kolhozniece B. Beistiņova. No Tālēces kolehoza brigadieris Puks.

Dienas kārtība

1.] Par mežu un dārzu dienu ķīmošanu Mālupes ciemā.
2.] Par pavasara sanitārās apkārošanas ķīmošanu Mālupes ciemā.
3.] Alūksnes rajona komunālās saimniecības nakts Nr. 106 apspriešana no 1951.g. 14. aprīļa.
4.] Līgumu cauriskatīšana

I

Šādos dalībnieki apspriida jautājumu par mežu dienu ķīmošanu Mālupes ciemā

Nolēma:

11-

1.] Uzdot Mālupes mežsaimniecības mežzinim B. Tildenim piešķirt līdzekļus „Mežu un dārzu" dienu ķīmošanai uz Mālupes ciema un citu Mālupes ciema organizāciju pieprasījumiem.
2.] 3.g. 29. aprīlī sarīkot vispārējo mežu dienu talku un uzdot visiem Mālupes ciema iestāžu vadītājiem piedalīties ar savām darbiniekiem šinī (darbā) dienā pie mežu un dārzu dienas darbiem, apstādot ceļmalas, iestāžu teritorijās un citas paredzētās vietas.
3.] Uzdot Mālupes ciema 4.n.l. pamatskolas direktorei B. Ozolupei līdz š.g. 1. maijam ar meāno klašu skolēniem izveist mežu dienas un ierīkot apstādījumus pie Mālupes 4.n.l. skolas ziemeļu laukuma.
4] Mežu un dārzu dienu izvešanas darbus veikt laikā no š.g. 22.IV- 1.maijam un kontroli pari darba veikšanu uzlikt Mālupes ciema priekšsēdētājam B. Orlovam.

Doktorāts*)
Valsts drošības ministra Alfona Novika apstiprināta atļauja par citu dzīvokļu ierādīšanu virsniekiem.
1948.gada 4.marts

*)sakaru nodaļa
Mālupes pagasta IK lēm. 1950.gada 14.jūnijs

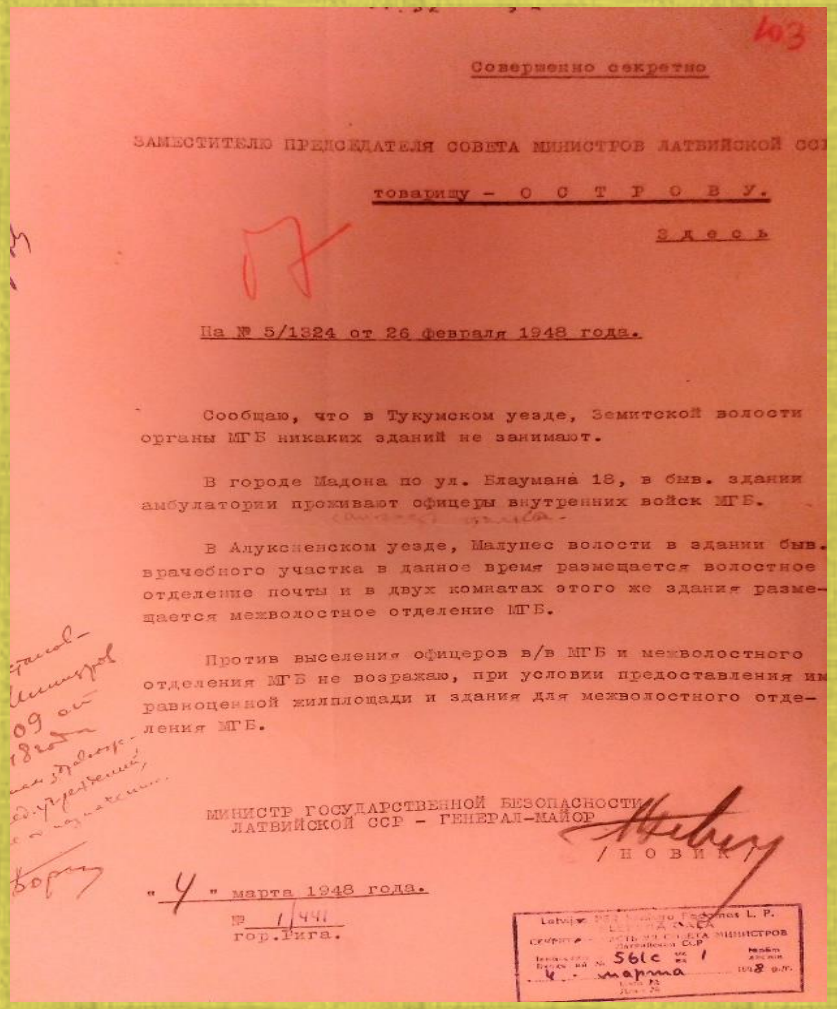

403

Совершенно секретно

ЗАМЕСТИТЕЛЮ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ СОВЕТА МИНИСТРОВ ЛАТВИЙСКОЙ ССР

товарищу - О С Т Р О В У.

З д е с ь

На № 5/1324 от 26 февраля 1948 года.

Сообщаю, что в Тукумском уезде, Земитской волости органы МГБ никаких зданий не занимают.

В городе Мадона по ул. Блаумана 18, в быв. здании амбулатории проживают офицеры внутренних войск МГБ.

В Алуксненском уезде, Малупес волости в здании быв. врачебного участка в данное время размещается волостное отделение почты и в двух комнатах этого же здания размещается межволостное отделение МГБ.

Против выселения офицеров в/в МГБ и межволостного отделения МГБ не возражаю, при условии предоставления им равноценной жилплощади и здания для межволостного отделения МГБ.

МИНИСТР ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ
ЛАТВИЙСКОЙ ССР - ГЕНЕРАЛ-МАЙОР
/НОВИК/

"4" марта 1948 года.
№ 1/441
гор.Рига.

Latvijas PSR Ministru Padomes L. P.
SEKRETARIĀTS
Latvijas PSR MINISTRU PADOME
Iekšējais № 5616 Datums 1948 g. 4. marta

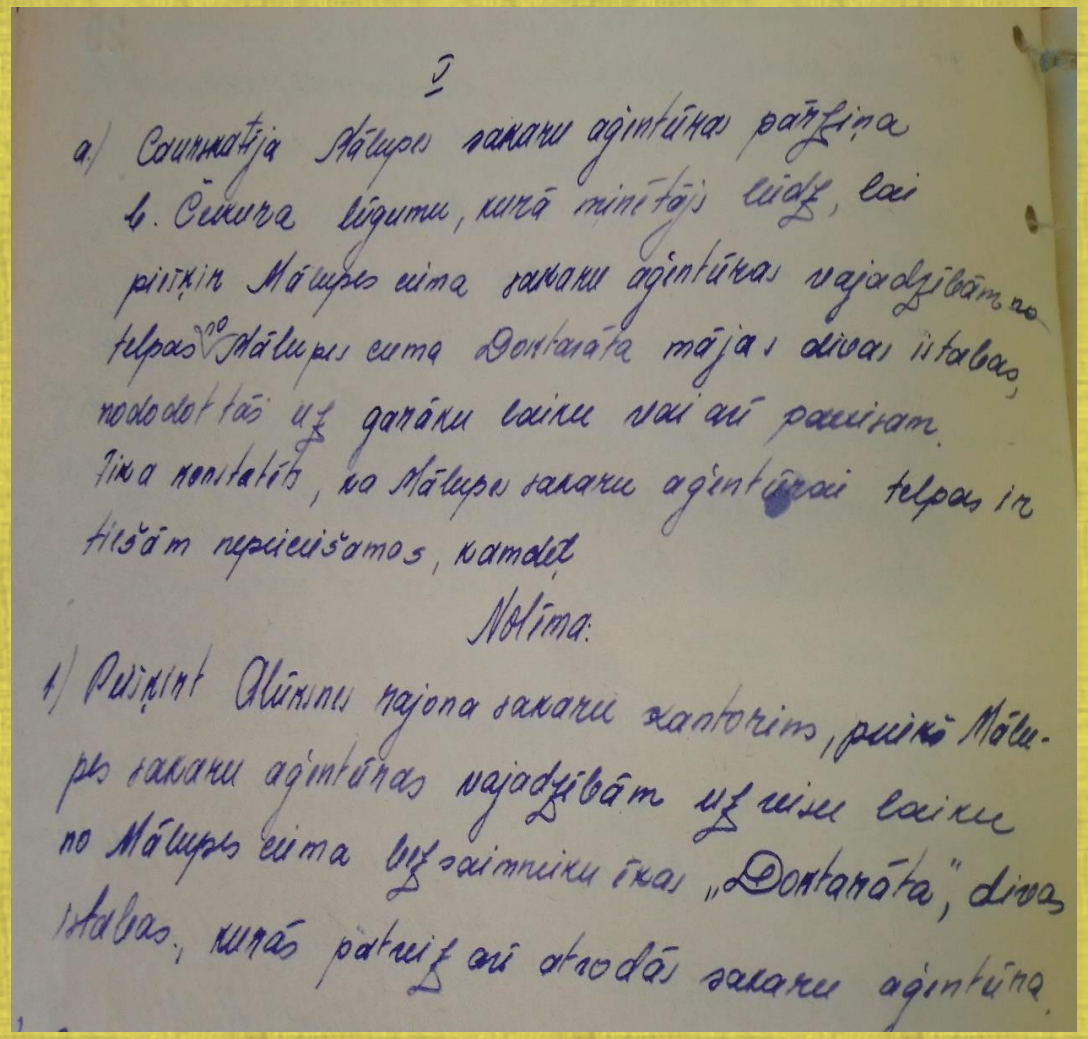

3

a) Saimniecība Mālupes sakaru aģentūras pārziņa
b. Šīnīna līgumu, kurā minētājs līdz, lai
piešķir Mālupes ciema sakaru aģentūras vajadzībām no
telpas Mālupes ciema Dontanāta mājas divas istabas,
nododot tās uz ganāmu laiku vai arī pastāvīgi.
Tika konstatēts, ka Mālupes sakaru aģentūrai telpas ir
tīšām nepieņemamas, kamdēļ

Nolēma:

1) Piešķirt Aizkraukles rajona sakaru centrālei, priekš Mālupes sakaru aģentūras vajadzībām uz īsu laiku no Mālupes ciema bij. saimnieka Ķeņa „Dontanāta", divas istabas, kurās pārējais arī atrodas sakaru aģentūra.

1949.gada 15.marts

6. Ceļmaņģīja no Mālupes pag. sakaru āģentūras pārziņa b. Čukura iesniegušo rakstu par remonta nepieciešamību pasta telpām, jeb telpu nodošanu Aizkraukles apr. Sakaru kantorim, kā arī par pasta telpu paplašināšanu konstatēja;

Ka Mālupes pag. sakaru āģentūrai nepieciešams remonts, telpas ir tīšām nepiešamā stāvoklī un ir nepieciešams paplašināt, jo radio mezgls un centrāle nevar būt vienā telpā. Telpas ir atbrīvojamas blakus esošās tagadējai telpai, bet minētās dzīvo NVD darbinieki, kuras būtu atbrīvojamas priekš pasta;

Nolēma;

Aizdot Mālupes pag. izpildu komitejas priekšsēdētājam b. Spuģim sazinoties ar Aizkraukles apr. N.V.D vadītāju b. Golkinu un Aizkraukles apr. sakaru kantora priekšnieku b. Pribačenoku nokārtot jautājumu par telpu ieņemšanu Mālupes pag. sakaru āģentūrai.

1948.gada 21.maijs

3. Ceļmaņģīja no Mālupes pagasta Drošības pārvaldes iesniegušo līgumu par 0,90 ha zemes „Vārds" piešķiršanu

Nolēma:

Mālupes pagasta Drošības pārvaldes līgumu noraidīt, jo minētā zeme ar apriņķa izpildu komitejas lēmumu piešķirta lauksaimniecības kooperācijai.

4. Ceļmaņģīja pilsoņa Ogļa Vigunta Al-ehas d. līgumu par atteikšanos no 15 ha platības „Sviltes" zemnieciba konstatēja, ka pilsonis Ogļa Vigunts ir ģeneālā vājš - nenedzīgs un nav spējīgs zemi apsaimniekot, kamdēļ

Nolēma:

Līgumu Aizkraukles apriņķa izpildu komitejai un Lauksaimniecības nodaļai iskaitīt daļu zemes fondā 15 ha platībā Sviltes zemniekiem.

Akts par nacionālo partizānu uzbrukumu Mālupes izpildkomitejai 1945.gada 12.jūnijā

Noraksts

1

Akts.

Sastādīts 1945.gadā 14 jūnijā no Mālupes pagasta izpildkomitejas priekšsēdētāja Kārļa Šimaņa d. Augstkalna, klātesot Se. T. K. Valkas apriņķa daļas operatīvā pilnv. palīga milicejas j-ltn. Kamoliņam un izpildkomitejas sekretārei Elzai Kārļa m. Pūpolā.

1945.g. 12 jūnijā naktī ielaužot bandītiem Mālupes pagasta izpildkomitejas telpās, salauzīt tur atrodošos inventāru un dokumentus.

1.) Vienam kancelejas galdam uzlauztas un sabojātas divas atvilktnes. Tur atrodošies dokumenti un nauda iznīcināti un sabojāti.

2.) Trīs skapjiem uzlauztas un sabojātas durvis. Tur atrodošies dokumenti, saraksts papīri saplēsti un sabojāti.

3.) Diviem logiem pilnīgi izdauzīti stikli

4.) Pilnīgi salauzti četri kancelejas krēsli.

5.) Priekšsēdētāja kancelejā salauzts viens dīvans

6.) Salauztas četras preses un sasistas piecas tintnīcas

7.) Saplēsti un sabojāti izpildkomitejas 1945. gada ienākušo un izejošo rakstu kopojumu 30 lietas

8.) Saplēstas karkanarmiešu ģimeņu apgādes saraksts un iesniņas.

9.) Iznīcināti 85 akti par karkanarmiešu ģimeņu sastāvu un materiāliem apstākļiem

10.) Iznīcinātas desmit iesniņas par sastāvēšanu Sarkanā armijā, kā arī par krišanu.

11.) Iznīcināti 15 paziņojumi par pabalsta un pensiju piešķiršanu

12.) Iznīcinātas pagasta un ciemu izpildkomitejas 1945.g. klausīšanas grāmatas

13.) Aizņemtas 150 loksnes rakstāmā papīra, 300 gab. tintnīcas, 10 spalvas kāti, 5 ķīmiskie zīmuļi, 20 loksnes kopējamā papīra

14.) Aizņemts 350 rbl. valsts vienotas nodevas nauda, iznīcināti valsts vienotas nodevas saņemšanas kuitēs

15.) Saplēsti kara dienestā iesaucamo saraksti.

16.) Sabojātas kara gaida uzskaites kartiņas

17.) Saplēsti 135 zemes pieprasījumi

18.) Saplēsti 10 akti par zemes nodošanu bezterminā lietošanā

19.) Iznīcināti visi zemes piešķiršanas protokoli.

20.) Iznīcinātas vai sabojātas 300 dažādas veidlapas un 1945.g. „Ziņotājs" un rīkojumu kopojumi

21.) Iznīcināta Staļina bilde ar ierāmējumu

22.) Aizņemti trīsi mežniecības naudas izmaksas saraksti ar neizmaksāto naudu Rbļ. 1500–

23.) Aizņemts izpildkomitejas stūra spiedenis

24.) Aizņemts kancelejas sienas pulkstenis

25.) Noņemts no sienas telefona aparāts, sasists radio skaļrunis un aizņemts radio aparāts

26.) Sabojātas durvis, kas ved no kancelejas uz klubu un bibliotekas telpām.

27.) Pagasta izpildkomitejas uzgaidāmās telpās vienam logam pilnīgi izsisti stikli

28.) Izpildkomitejas protokolu grāmatā izplēstas ierakstīšanas

29.) Izpildkomitejas arestu telpās izsisti logu stikli.

30.) Sabojāta izpildkomitejas elektriskā apgaismošana.

Klubs – bibliotekas telpās.

1.) Vienam logam izsisti stikli un salauzti rāmji

2.) Pilnīgi sabojātas klavieres

3.) Salauzti 2 krēsli

4.) Sabojātas un saplēstas bibliotekas grāmatas 100 sējumi

5.) Iznīcināta Staļina bilde un noplēsta sienas avīze

Šis akts sastādīts 3 eksemplāros

Izpildkomitejas priekšsēdētājs:

Se. T. K. Valkas apr. daļas operatīvā pilnv. palīgs milicejas j-ltn.:

sekretāre:

Noraksts

Nacionālo partizānu aktivitātes Mālupes pagastā

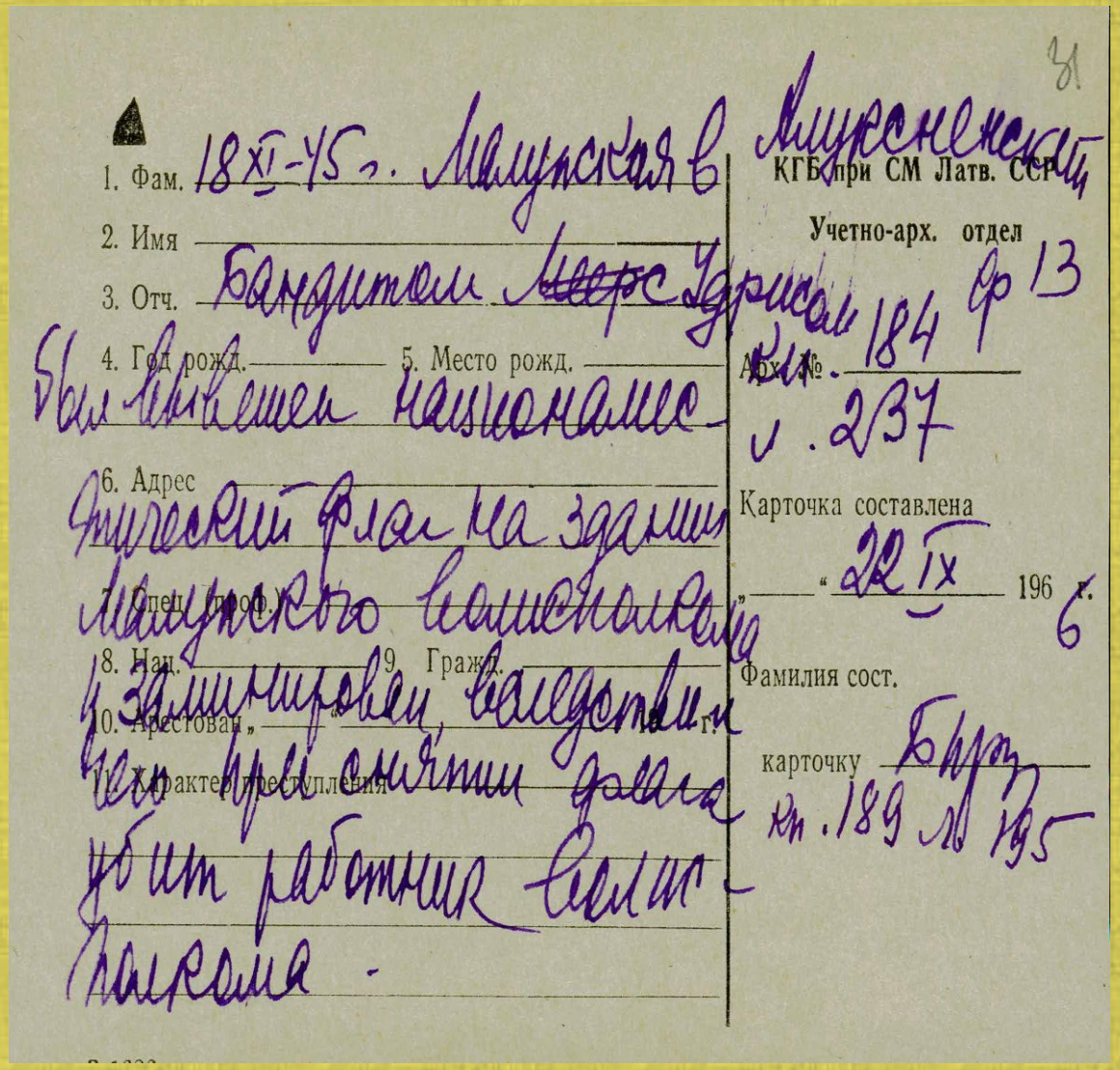

31

1. Фам. 18 XI-45 г. Малунская в Лукшенекский
2. Имя
3. Отч. бандитом ~~Мерс~~ Удрисом
4. Год рожд. 5. Место рожд.
был ликвидирован национамис-
6. Адрес
тический флаг на здании
Малунского волисполкома
7. Спец. (проф.)
8. Нац. 9. Гражд.
и заминирован, выследили и
10. Арестован „ „ 19 г.
при снятии флага
11. Характер преступления
убит работник Волис-
полкома.

КГБ при СМ Латв. ССР
Учетно-арх. отдел
Арх. № 13 ф 184 оп. 237
Карточка составлена
„22 IX 1946 г.
Фамилия сост.
карточку Бирз
кн. 189 № 195

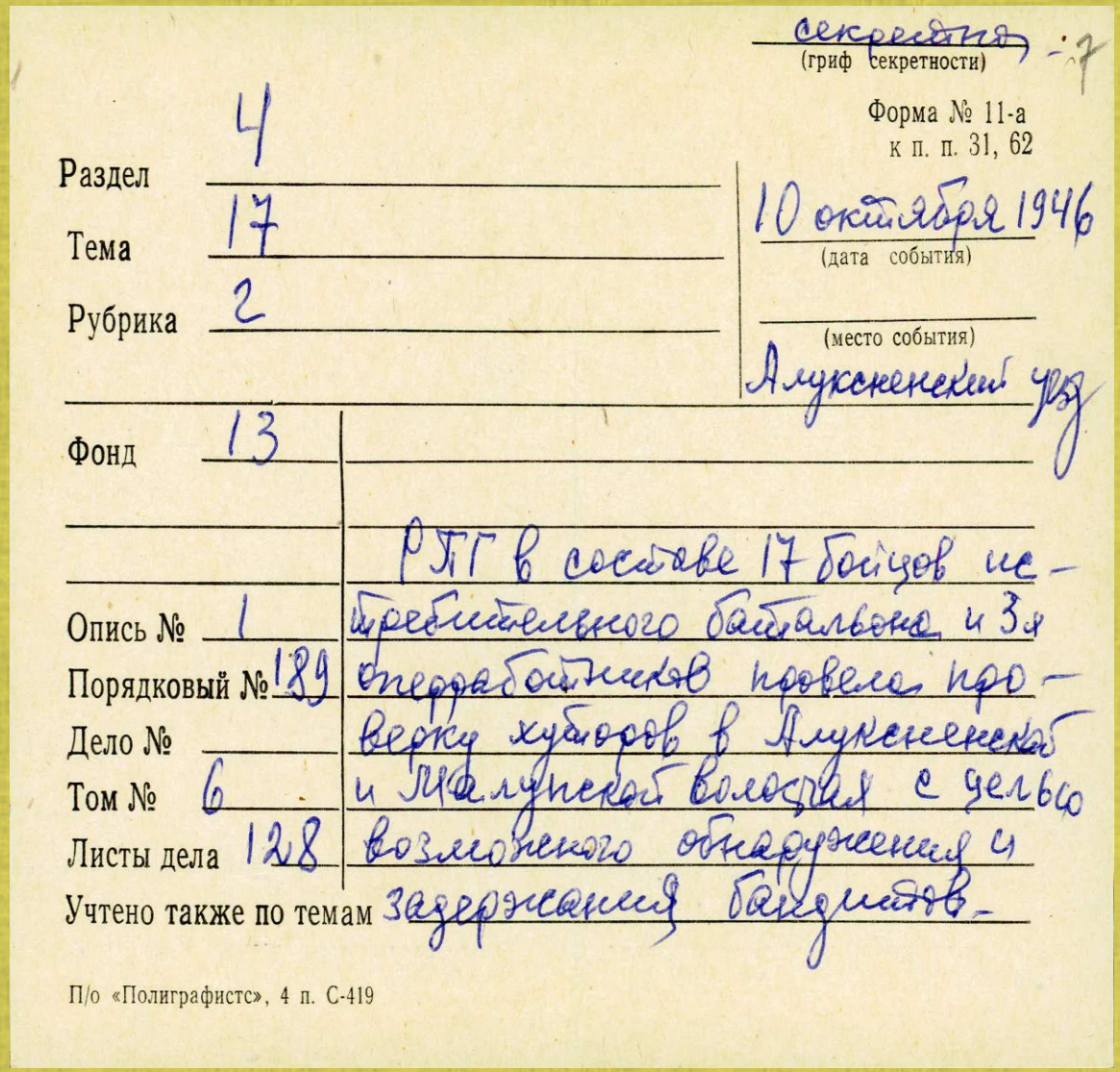

секретно
(гриф секретности)

Форма № 11-а
к п. п. 31, 62

Раздел 4
Тема 17
Рубрика 2

10 октября 1946
(дата события)

(место события)
Лукшенекский уезд

Фонд 13

Опись № 1
Порядковый № 189
Дело №
Том № 6
Листы дела 128

РПГ в составе 17 бойцов мотострелкового батальона и 3х оперработников провели проверку хуторов в Лукшенекской и Малунской волостях с целью возможного обнаружения и задержания бандитов.

Учтено также по темам

П/о «Полиграфистс», 4 п. С-419

Pļaviņa pie Mālupes pagastmājas:

*) zem ozola gulēja nogalinātais Jānis Bitāns

*) blakus pļaviņā bija izliktas izsūtītajiem konfiscētās mantas, bet saimniecību zemi pievienoja kolhozu zemei

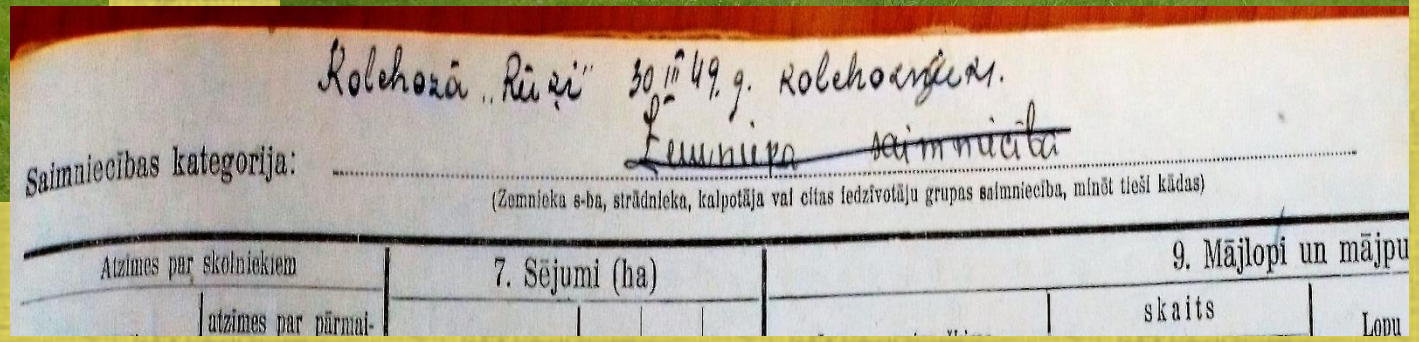

Kolehozā „Rūzi" 30.1.49. g. kolehozēja.

Saimniecības kategorija: ~~Zemnieka saimniecība~~

(Zemnieka s-ba, strādnieka, kalpotāja vai citas iedzīvotāju grupas saimniecība, minēt tieši kādas)

Atzīmes par skolniekiem	7. Sējumi (ha)	9. Mājlopi un mājpu
atzīmes par pārmai-		skaits

Lopu

*) Apkārtraksts par aizdomīgām personām
1945.gada 23.aprīlī

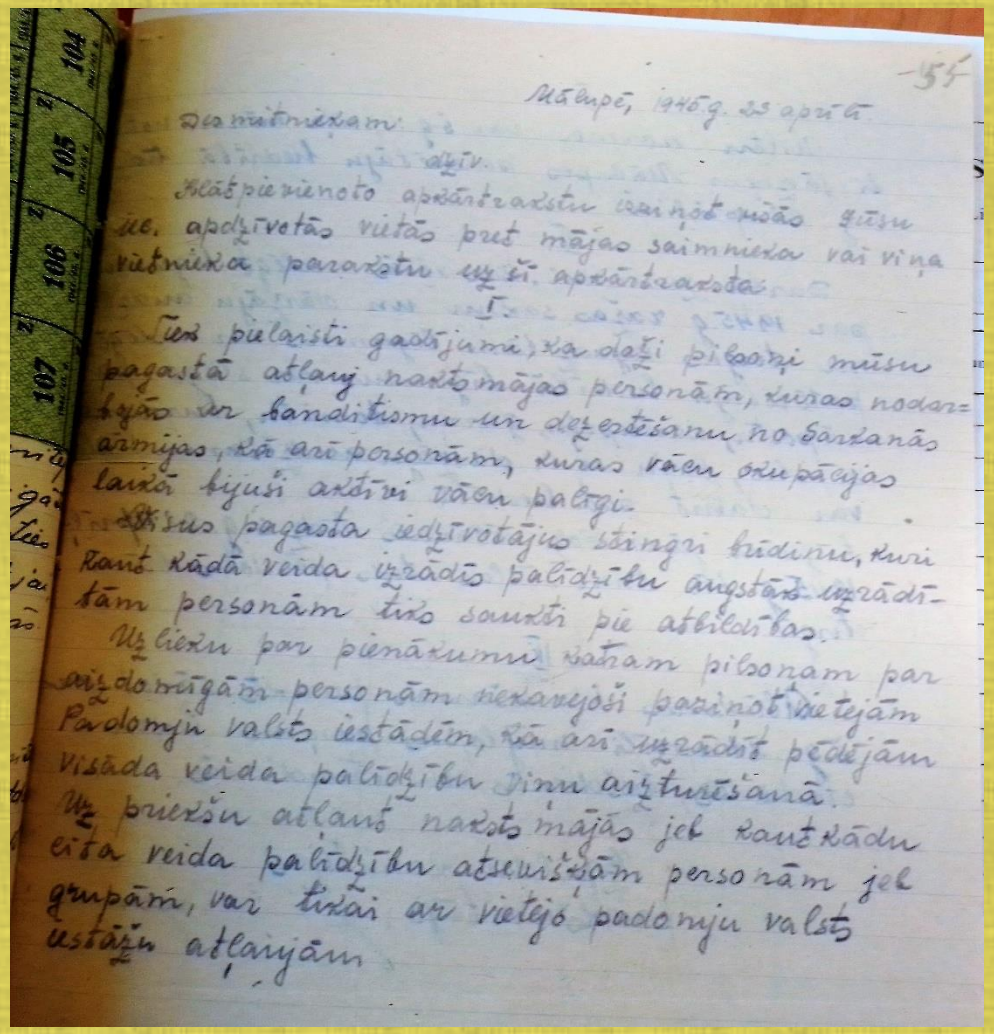

-55-

Mālupē, 1945.g. 23 aprīlī

Domāt.niekam

Klāt pievienoto apkārtrakstu izziņot mūsu ie. apdzīvotās vietās pret mājas saimnieka vai viņa vietnieka parakstu uz šī apkārtraksta.

Jūs pilaristi gadījumi, ka daži pilsoņi mūsu pagastā atlauj naktsmājas personām, kuras nodarbojas ar banditismu un dezertēšanu no Sarkanās armijas, kā arī personām, kuras vāci okupācijas laikā bijuši aktīvi vācu palīgi.

Šīsus pagasta iedzīvotājus stingri brīdinu, ka ar kādā veida izrādīs palīdzību augstāk uzrādītām personām tiks saukti pie atbildības.

Uz liezu par pienākumu katram pilsonam par aizdomīgām personām nekavējoši paziņot vietējām Padomju valsts iestādēm, kā arī uzrādīt pēdējām visāda veida palīdzību viņu aizturēšanā.

Uz priekšu atlaut naktsmājās jeb kautkādu citu veida palīdzību ārzemīgām personām jeb grupām, var tikai ar vietējo padomju valsts ustāžu atļaujām

*) No tautas sapulces protokola Mālupē
1945.gada 13.jūnijā

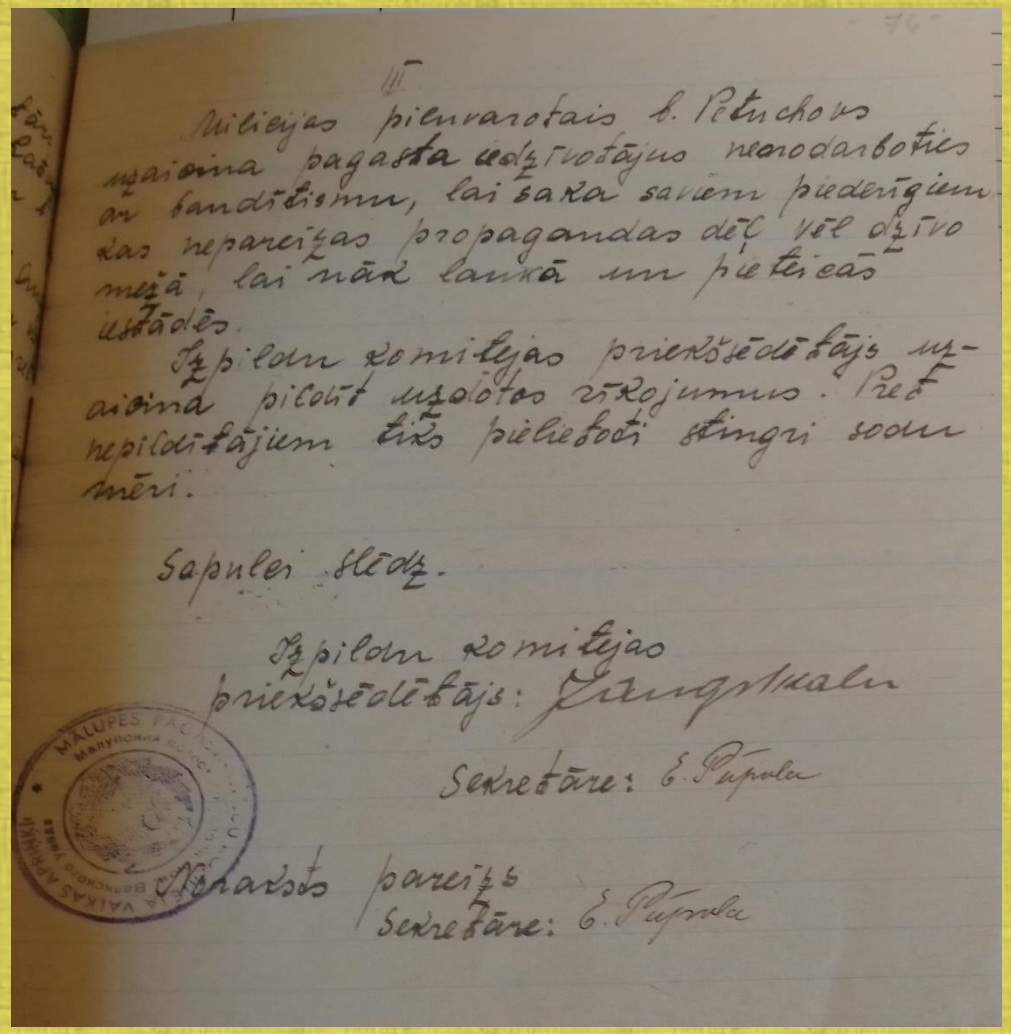

76

III.

Milieļjas pieņvarotais b. Petrichovs uzaicina pagasta iedzīvotājus neaizrauties ar banditismu, lai saka saviem piederīgiem kas neparezīgas propagandas dēļ vēl dzīvo mežā, lai nāk laukā un pieteicās ustādēs.

Izpildu komitejas priekšsēdētājs uzaicina pildīt uzdotos rīkojumus. Pret nepildītājiem tiks pielietoti stingri sodu mēri.

Sapulci slēdz.

Izpildu komitejas
priekšsēdētājs: [signature]

Sekretāre: E. Pūpola

Pareizs
Sekretāre: E. Pūpola

Mālupes (Randu) priedes

Mālupes pagasta bijušajā tirgus laukumā šalc diži ozoli. Gadatirgus dienās to pavēnī notika aktīva rosība. Tagad laukums tukšs un kluss, bet pretī pāri ceļam šalc Mālupes priedes.
Tās glabā septiņdesmit gadus vecus notikumus. Kolhozi būvēja fermas, bija vajadzīga grants. Traktoristi bieži uzraka cilvēku kaulus. Neviens jau toreiz necentās noskaidrot, kam tie pieder un kaulus noraka atsevišķā bedrē, iespējams, valnī pie Mālupes kapsētas.
Pēc mālupiešu atmiņām tur varētu būt aprakti pēckara sadursmēs kritušie nacionālie partizāni.
Pašlaik Mālupes priedēs granti vairs nerok, bedres ir aizaugušas, paslēpjot seno dienu notikumus.

Grantsbedres tagad….

Jāņa Bitāna kapavietu meklējot….Foto: Gunārs Saksis

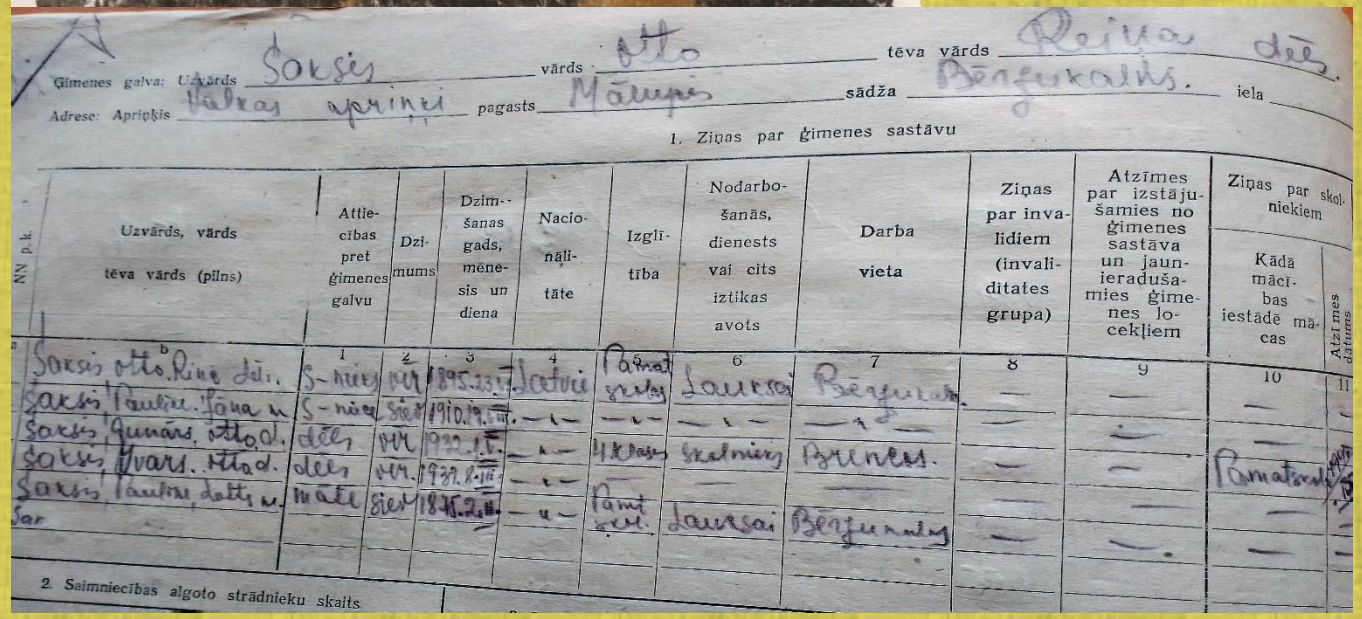

Ģimenes galva: Uzvārds Šaksis vārds Otto tēva vārds Reiņa dēls

Adrese: Apriņķis Valkas apriņķi pagasts Mārupes sādža Bērzgunkalns iela

1. Ziņas par ģimenes sastāvu

NN p.k.	Uzvārds, vārds tēva vārds (pilns)	Attiecības pret ģimenes galvu	Dzimums	Dzimšanas gads, mēnesis un diena	Nacionālitāte	Izglītība	Nodarbošanās, dienests vai cits iztikas avots	Darba vieta	Ziņas par invalīdiem (invalīditātes grupa)	Atzīmes par izstājušamies no ģimenes sastāva un jaunieradušamies ģimenes locekļiem	Ziņas par skolniekiem: Kādā mācības iestādē mācas	Atzīmes datums
a	b	1	2	3	4		6	7	8	9	10	11
	Šaksis Otto Reiņa dēls	S-nieks	vīr.	1895.13.II.	latvietis	Pamat skolas	Laukos	Bērzgunkalns	—	—	—	
	Šaksis Paulīne Jāņa m.	S-niece	sie.	1910.19.III.	— " —	— " —	— " —	— " —	—	—	—	
	Šaksis Gunārs Otto d.	dēls	vīr.	1932.1.V.	— " —	4 klases	skolnieks	Brunenes	—	—	—	
	Šaksis Ivars Otto d.	dēls	vīr.	1937.8.III.	— " —	—	—	—	—	—	Pamatskola	
	Šaksis Paulīne Dolfa m.	māte	sie.	1875.2.II.	— " —	Pamat skol.	Laukos	Bērzgunkalns	—	—	—	
	Šaksis											

2. Saimniecības algoto strādnieku skaits

1950.gadi

2021.gada 26.augusts

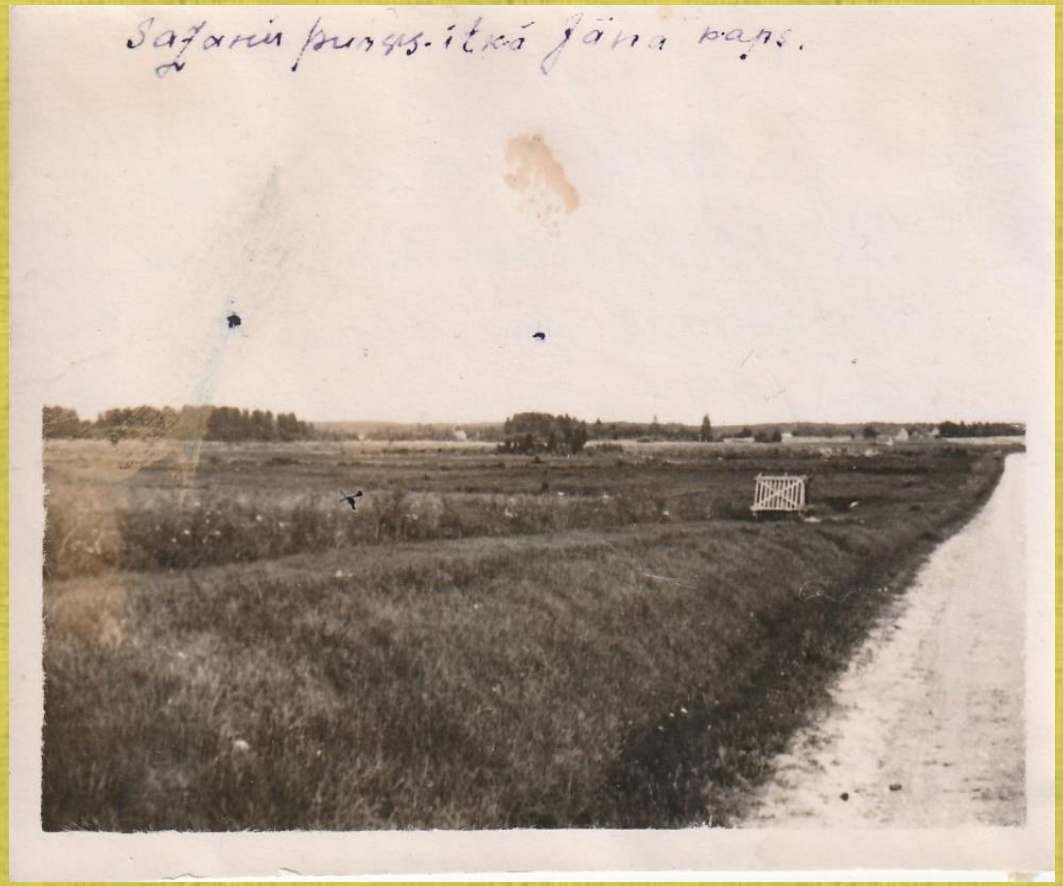

Skats uz Spēka kalnu («Bērzukalna» mājām)

«Par Bitānu Jāņa pēdējo miera vietu kādā vēstulē no Latvijas raksta: Olgas brālis ir aprakts pretī Spēka kalnam ceļa otrā pusē tais brikšņos. Vai viņa kauliņi tur vairs ir vai ne, nezinu, jo tur tagad saraktas visādas bedres. Tomēr vienmēr pa ceļu garām braucot, Jāni sveicinu, jo bijām tak klases biedri.»

Valentīns Pelēcis 1995.gada 1.martā «Treji Vārti»

Jāņa Bitāna vecāki Otto un Emma Bitāni 80.gadu jubilejā
1967.gadā ASV, Minesotā

«Ceru, ka arī mans Jānis vēl dzīvs un cīnās, lai arī es ar Emmu vēl ierastos savos Miškos.»

«Mišku» saimniecības vieta

Pie liepas «Miškos»

Rakstnieka Valentīna Pelēča mājas vieta «Ciršņi»

Bijušais Mālupes- Ciršņu ceļš

Valentīns Pelēcis rakstīja…»uz pasauli izbraucamais Cieršņu ceļš» «Malēnieša pasaule»

Notikumi uz Mālupes- Ciršņu ceļa

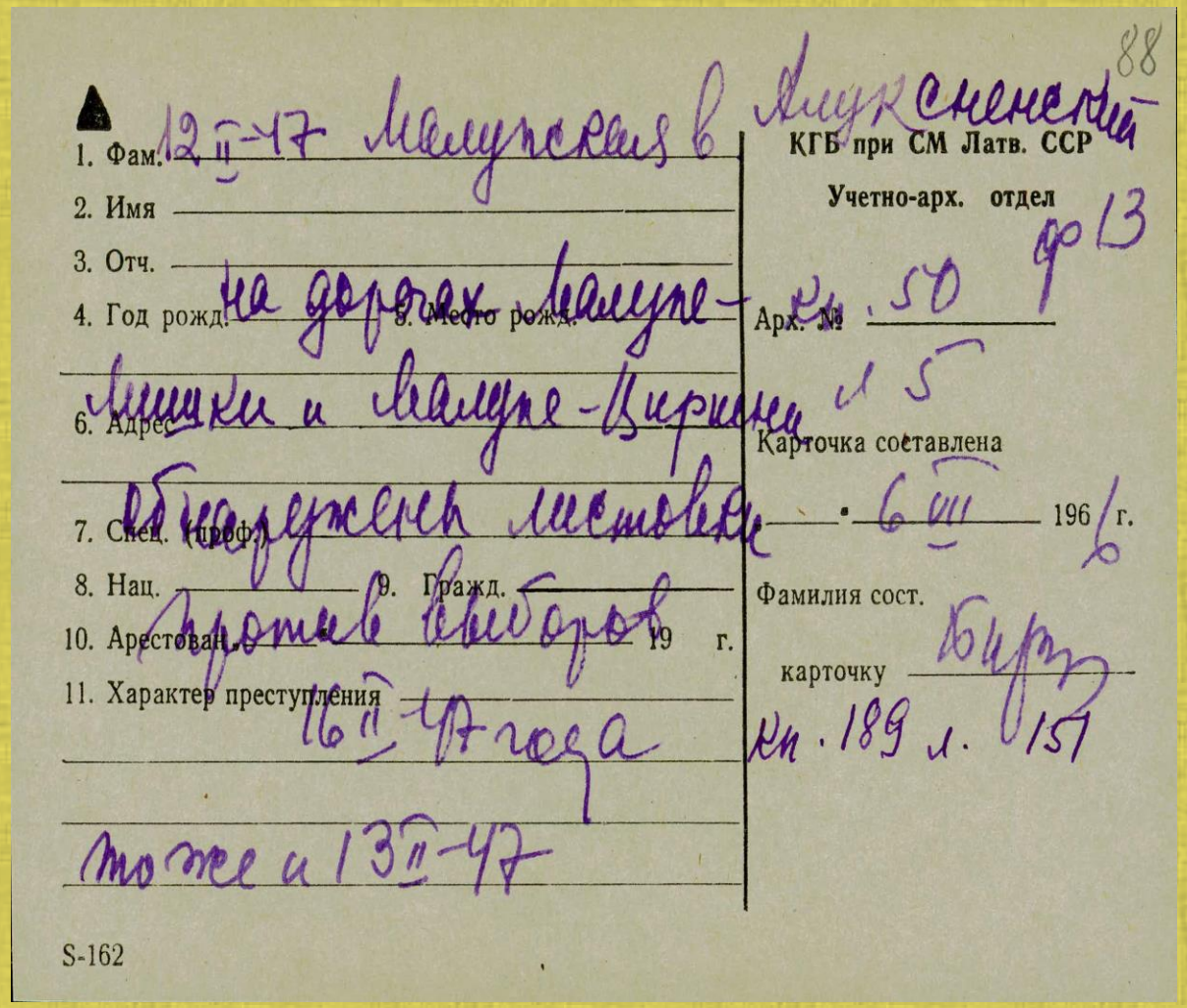

88

1. Фам. 12 II-47 Малупская в Лужсменский
2. Имя
3. Отч.
4. Год рожд. 8. Место рожд. на дорогах Малупе-
Лишки и Малупе-Цирши
6. Адрес
обнаружены листовки
7. Спец. (проф.)
8. Нац. 9. Гражд.
10. Арестован против выборов 19 г.
11. Характер преступления 16 II-47 года
тоже и 13 II-47

S-162

КГБ при СМ Латв. ССР

Учетно-арх. отдел

Арх. № кн. 50 ф 13 л 5

Карточка составлена 6 III 196 6 г.

Фамилия сост.

карточку Бирт

кн. 189 л. 157

Mežā ap «Daumantu» mājām -V. Pelēcis «Malēnieša pasaule»

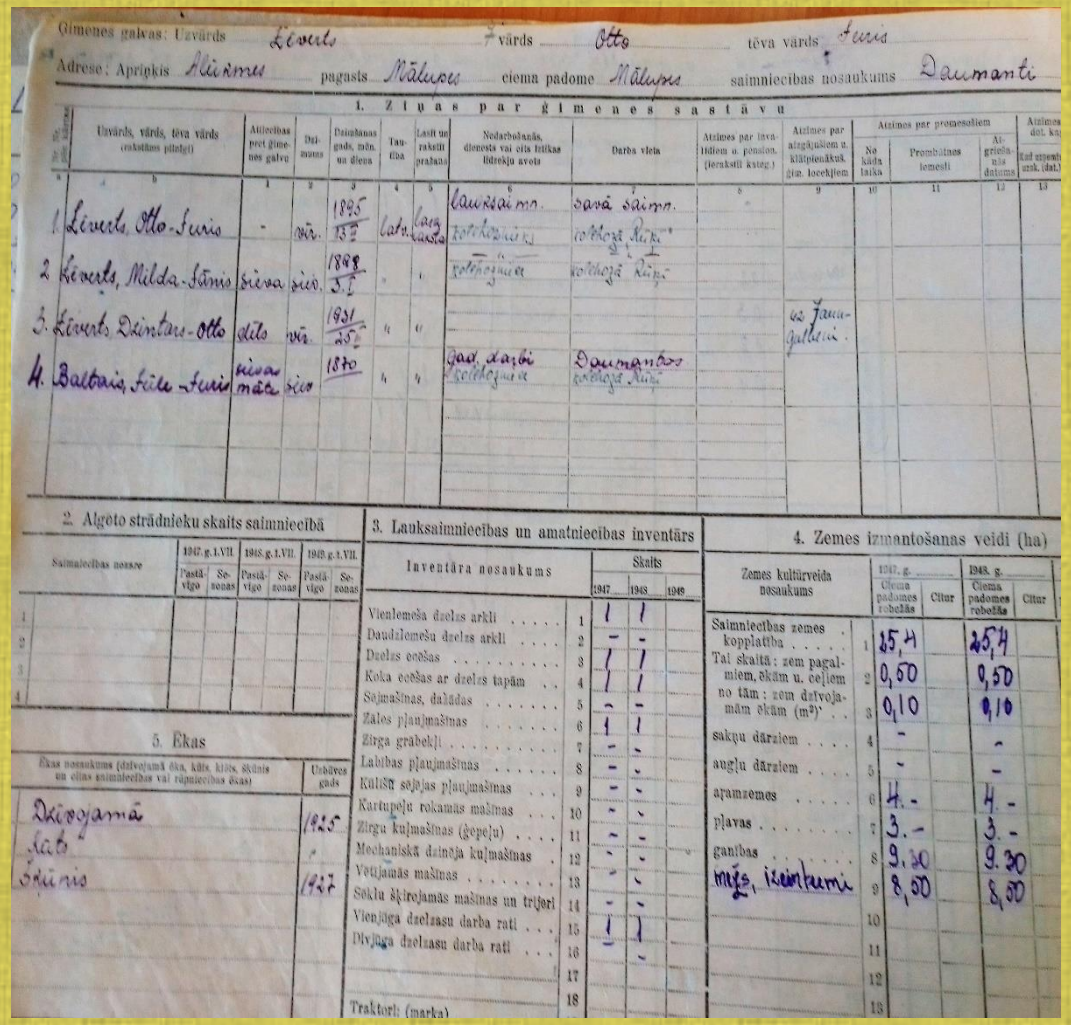

Ģimenes galvas: Uzvārds Līverts vārds Otto tēva vārds Juris

Adrese: Apriņķis Alūksnes pagasts Mālupes ciema padome Mālupes saimniecības nosaukums Daumanti

1. Ziņas par ģimenes sastāvu

Kārtas numurs	Uzvārds, vārds, tēva vārds (rakstāms pilnīgi)	Attiecības pret ģimenes galvu	Dzimums	Dzimšanas gads, mēn. un diena	Tautība	Lasīt un rakstīt prasās	Nodarbošanās, dienests vai cita ieņēmēja avots	Darba vieta	Atzīmes par invalīdiem u. pension. (ierakstīt kateg.)	Atzīmes par atzīmēšanās u. klātpienākuš. (pie. locekļiem	Atzīmes par profesijām: No kāda laika	Prombūtnes iemesli	Aizgriešanās datums	Atzīmes dok. kā kad izsniegts izsk. (dat.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
1.	Līverts, Otto-Juris	-	vīr.	1885 / 13 2	latv.	lasa rakst.	lauksaimn. kolhozā	savā saimn. kolhozā Rūķi						
2.	Līverts, Milda-Jānis	sieva	siev.	1888 / 5 I	"	"	kolhozniece	kolhozā Rūķi						
3.	Līverts, Dzintars-Otto	dēls	vīr.	1931 / 25 I	"	"								
4.	Baltais, Tālis-Juris	sievas māte	siev.	1870	"	"	gad. darbi kolhozā	Daumantos kolhozā Rūķi						

2. Algoto strādnieku skaits saimniecībā

Saimniecības nosaukums	1947. g. 1. VII. Pastāvīgo	1947. g. 1. VII. Sezonas	1948. g. 1. VII. Pastāvīgo	1948. g. 1. VII. Sezonas	1949. g. 1. VII. Pastāvīgo	1949. g. 1. VII. Sezonas
1						
2						
3						
4						

3. Lauksaimniecības un amatniecības inventārs

Inventāra nosaukums		Skaits 1947	Skaits 1948	Skaits 1949
Vienlemeša dzelzs arkli	1	1	1	
Daudzlemešu dzelzs arkli	2	-	-	
Dzelzs ecēšas	3	1	1	
Koka ecēšas ar dzelzs tapām	4	1	1	
Sējmašīnas, dažādas	5	-	-	
Zāles pļaujmašīnas	6	1	1	
Zirga grābekļi	7	-	-	
Labības pļaujmašīnas	8	-	-	
Kultīvē sējejas pļaujmašīnas	9	-	-	
Kartupeļu rokamas mašīnas	10	-	-	
Zirgu kuļmašīnas (ģepeļu)	11	-	-	
Mechaniskā dzinēja kuļmašīnas	12	-	-	
Vētījamās mašīnas	13	-	-	
Sēklu šķirojamās mašīnas un trijeri	14	-	-	
Vienjūga dzelzsu darba rati	15	1	1	
Divjūga dzelzsu darba rati	16	-	-	
	17			
Traktori: (marka)	18			

4. Zemes izmantošanas veidi (ha)

Zemes kultūrveida nosaukums		1947. g. Ciema padomes robežās	1947. g. Citur	1948. g. Ciema padomes robežās	1948. g. Citur
Saimniecības zemes kopplatība	1	25,4		25,4	
Tai skaitā: zem pagalmiem, ēkām u. ceļiem	2	0,50		0,50	
no tām: zem dzīvojamām ēkām (m²)	3	0,10		0,10	
sakņu dārziem	4	-		-	
augļu dārziem	5	-		-	
aramzemes	6	4.-		4.-	
pļavas	7	3.-		3.-	
ganības	8	9.30		9.30	
mēžs, izsūrumi	9	8,50		8,50	
	10				
	11				
	12				
	13				

5. Ēkas

Ēkas nosaukums (dzīvojamā ēka, kūts, klēts, šķūnis un citas saimniecības vai rūpniecības ēkas)	Uzbūves gads
Dzīvojamā	1825
kūts	"
šķūnis	1927

Pēc vietējo iedzīvotāju atmiņām 1944.gada vasarā šķūnī bijusi vācu armijas lazarete. Mirušie apbedīti attālāk no šķūņa. Bijušas redzamas kapu rindas ar koka krustiem. Šķūnis stāvējis vēl 1970- tajos gados.

Latvijas karte 1942.gads

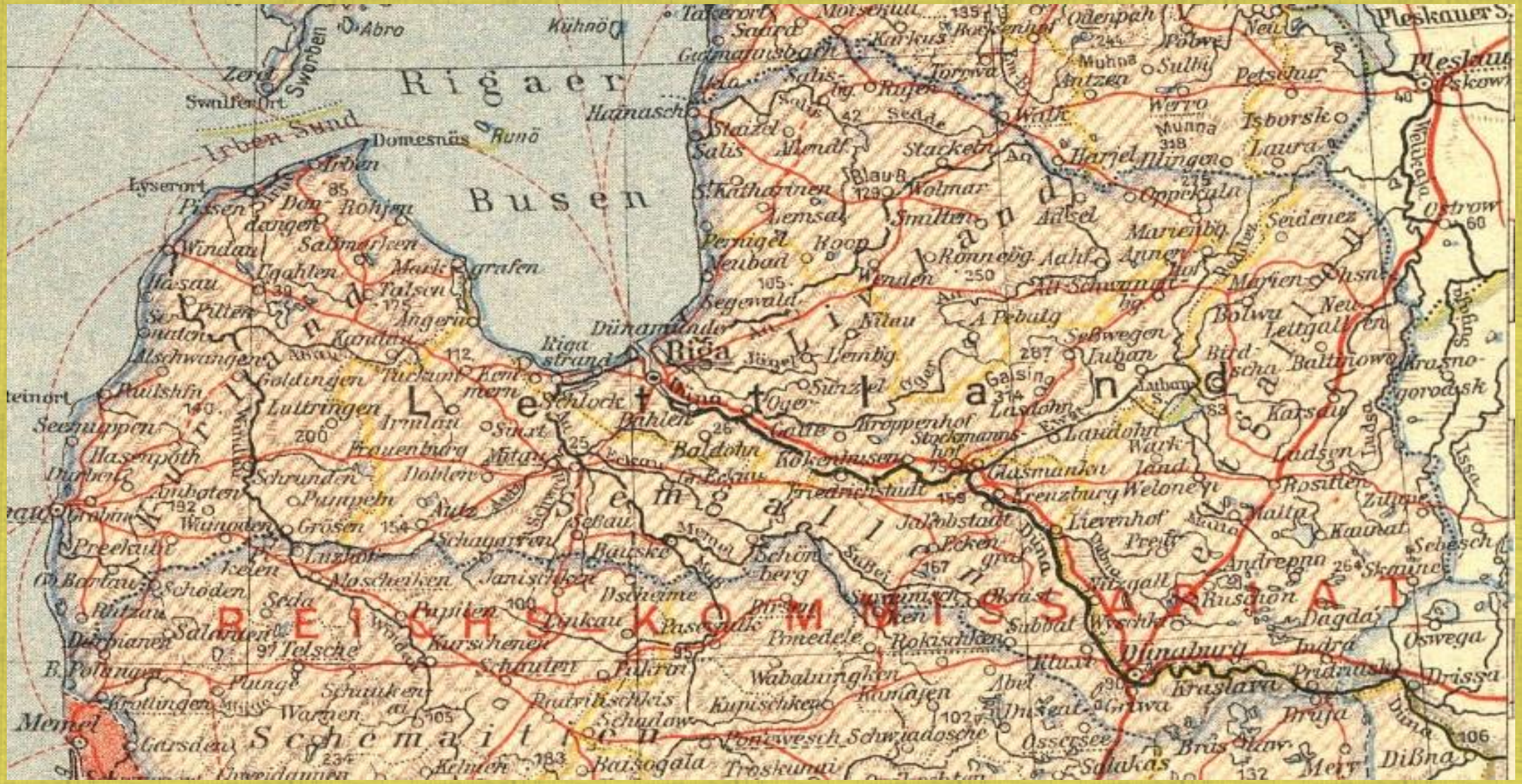
Rigaer
Busen
Riga
Lettland
Livland
Estland
Semgallen
Kurland
Schemaitien
REICHSKOMMISSARIAT
Memel
Dünaburg
Kraslava
Ludsen
Rositten
Krasnogorodsk
Pleskau
Ostrow
Oswega
Drissa
Dißna
Dagda
Indra
Pridnaja
Bauske
Mitau
Tukum
Talsen
Windau
Hasenpoth
Frauenburg
Friedrichstadt
Jakobstadt
Lievenhof
Krenzburg
Welonen
Laudohn
Karsau
Baldohn
Kokenhusen
Stockmannshof
Treppenhof
Ronneburg
Wolmar
Smilten
Aahof
Marienburg
Seidenez
Isborsk
Laura
Petschur
Werro
Walk
Harjel
Ilingen
Oppekala
Stackeln
Allendf
Salis
Stalzel
Katharinen
Hasau
Pilten
Angern
Kandau
Alschwangen
Goldingen
Lutringen
Irmlau
Schrunden
Pumpeln
Grösen
Wainoden
Preekulm
Bartau
Schoden
Salaiken
Telsche
Kurschenen
Schaulen
Plungen
Warnen
Garsden
Memel
Kelmen
Baisogala
Troskunai
Schadow
Ponewesch
Schwiadosche
Kupischken
Wabalninghen
Rokischken
Pasendik
Pinedele
Dsteime
Janischken
Moschelken
Luzlau
Schagarren
Sebau
Schönberg
Sabbat
Ruschon
Andrepnn
Skaine
Sebesch
Kauiat
Malta
Preili
Ilsenburg
Kraslava
Grawa
Brija
Brisklar
Meir
Osseersee
Salakas
Abel
Ilsenat
Kunajen
Pudrischkis
Pupiten
Dinkau
Sedd
Sedde
Sauce
Kurkus
Torowa
Rujen
Salis-
Ing.
Muhna
Sulbi
Werro
Munna
Petschur
Isborsk
Laura
Ilingen
Oppekala
Seidenez
Marienburg
Aahof
Ronneburg
Wenden
Segewald
Kilau
A Pebalg
Sebwegen
Luban
Bolwu
Lettgallen
Baltinowa
Krasnogorodsk
Karsau
Ludsen
Rositten
Zilupe
Kauiat
Sebesch
Skaine
Andrepnn
Ruschon
Dagda
Indra
Oswega
Drissa
Pridnaja
Dißna
Dünamünde
Riga strand
Schlock
Pahlen
Galle
Oger
Sunzel
Lemsal
Neubad
Perniggel
Roop
Smilten
Aahof
Aahof
Marienburg
Seidenez
Isborsk
Laura
Petschur
Werro
Walk
Harjel
Ilingen
Oppekala
Stackeln
Allendf
Salis
Stalzel
Katharinen
Wolmar
Hasau
Pilten
Angern
Talsen

«Daumantu» māju vietā

1953.gada karte

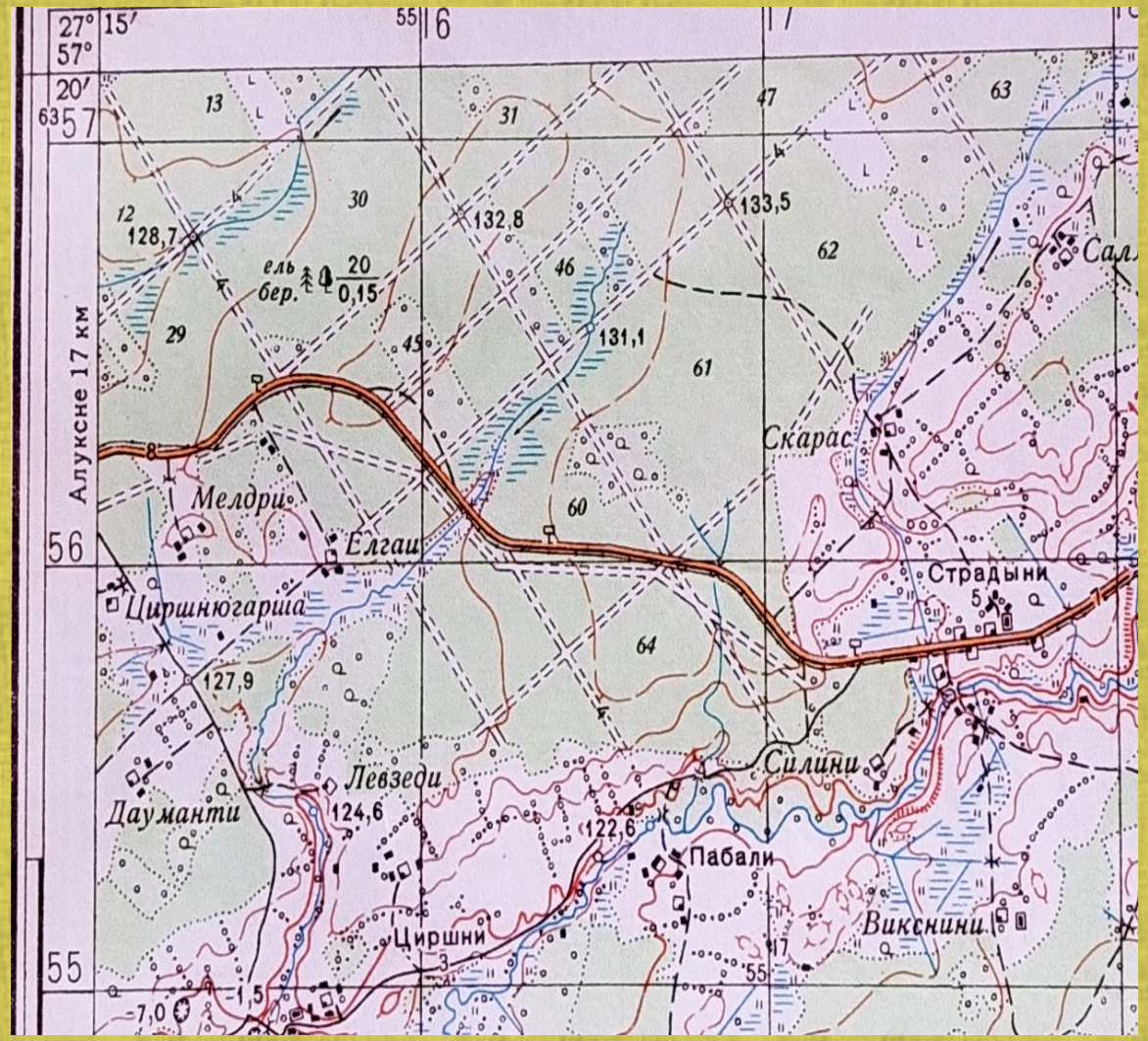

Mežā pie «Daumantu» māju vietas- bija dzīvojamā ēka, kūts, labības šķūnis, pagrabs, smēde

Mālupes pareizticīgo baznīcas vietā

Mālupes bijušās pareizticīgo draudzes skolas ēka

Mālupes pareizticīgo draudzes
baznīcas metriskā grāmata 1875.gads:
dzimuši 2 zēni, 4 meitenes, laulāti 2 pāri, miruši 2 vīrieši, 0 sievietes

1876.gads

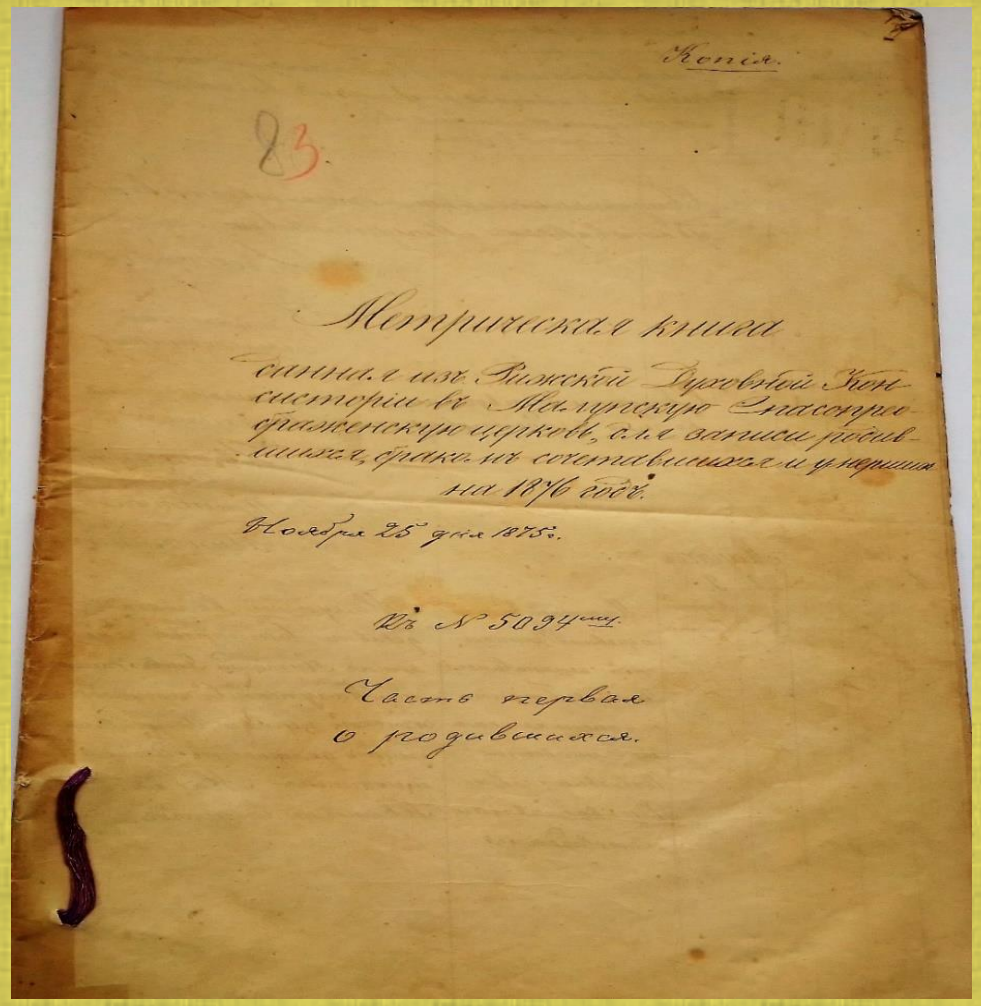

Копія.

83.

Метрическая книга
сиротъ изъ Рижской Духовной Консисторіи въ Малупскую Спасопреображенскую церковь, для записи родившихся, бракосочетавшихся и умершихся на 1876 годъ.

Ноября 25 дня 1875.

№ 5094

Часть первая
о родившихся.

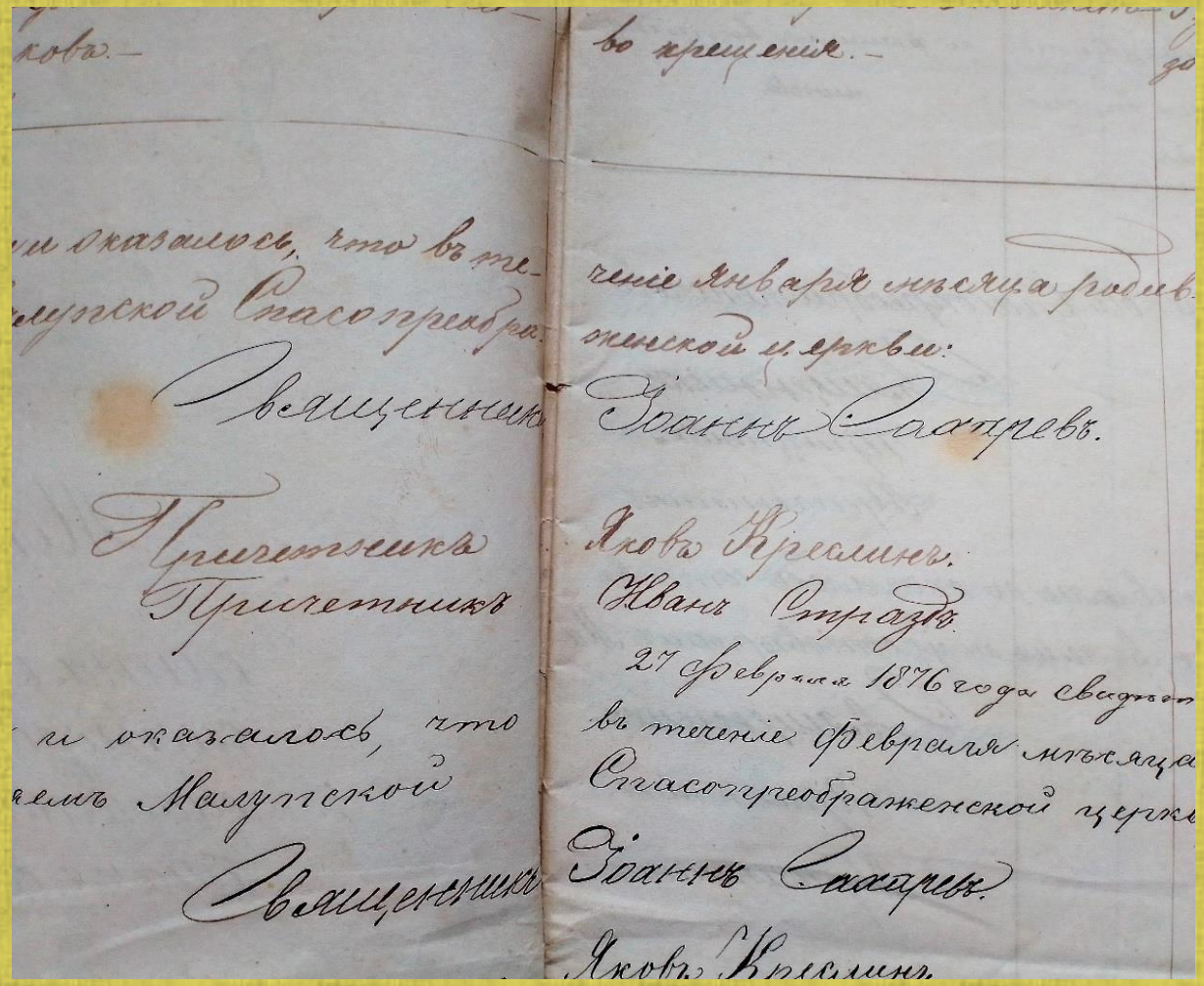

ковъ.—

и оказалось, что въ те-
малупской Спасопреобра-
Священникъ
Причетникъ
Причетникъ
и оказалось, что
аемъ Малупской
Священникъ

во крещеніи.—

ченіе января мѣсяца родив-
женской церкви:
Іоаннъ Сахаровъ.
Яковъ Кресмиеъ.
Иванъ Отрадъ.
27 февраля 1876 года свадьбы
въ теченіе февраля мѣсяца
Спасопреображенской церкви
Іоаннъ Сахаровъ.
Яковъ Кресмиеъ.

3, Wezzums preesch laulibas winnem irr pilnigs prohti, bruhtgans diwi desmit pehz (28) gaddu wezs un bruhte diwi desmit wezza (21) gaddu wezza, un abbi irr pilnā prahtā.

4, Kadda bubschahas starp winnem ne gaddijas, neds meesgas, kas pehz Ku Basnizas likkumeem warrētu buht winnu laulibas pre-ti nau ne zahdas.

5, Bruhtgans irr ne prezzejies un bruhte ar irr ne prezzejusies.

6, Laulibā winni dohdahs pehz sawa labba prahta un wehleschanas un bes ne zahdas spaskubbinaschanas.

7, Pehz trim sawschanahm, ersch schahs un Opperalna parapsi-zigas Basnizahm 16, 17 un 23ta Mai mehnesha scha 1871 gadda deenas prett sche laulibu ne kas ne bij runnuhts.

8, Aplaušinaschanas dehl ka schai laulibai ne kas pretti nav, tapp sluxta rakstita lezība par bruhtgana trijo reizhu sawschanas no Opperalna Parapsizigas Draudses Preesteru Maksus Dauksche no 18 Mai mehnesha 1871 gadda deenas ar № 77.

9, Tadehl schohs zilwekus salaulaht irr nolikts ersch peenimmtas sa-lupes Ta Kunga Apskaidroschanas Basnizas Mai mehnesha 23tha deenā, nolikta pehz likkumeem laika, klaht esschem zeneekem.

10, Ka wiss tas kas tur tikke uprahdits par bruhtganu un par bruhti irr tihra taisniba to apleezina ar sawu parakstu ka winni pakki ta arri lezeneeki no abbahm puschehm tahdu sinnu, ka ja kas tikkai tur isnahdisees netaisniba, tad tee kas parakstijuhs tupo teesati par to pehz Basnizas un Wald likkumeem.

Pee schahs ismeklischanas augscha minnehts bruhtgans sem-neeks Daniels Behtera dehls Jenerix nesinnadams rakstiht ar sawu rohku peesihmeja. X X X

Pee schahs ismeklischanas augscha minneta bruhte semneeka meita Anna Juxka meita Rehdman nesinnadama rakstiht ar sawu rohku peesihmeja. X X X

Lezeneeki no bruhtgana puses: semneeki:

Mahlupes muischas Breedeneek mahjas Retzeh Reina dehls Rehdman nesinnadams rakstiht ar sawu rohku peesihmeja. X X X

Mahlupes muischas Valna mahjas Reins Jahna dehls Rehdman nesinnadams rakstiht ar sawu rohku peesihmeja. X X X

Lezeneeki no bruhtes puses: semneeki:

Mahlupes muischas Breedeneek mahjas Maddala Ahsama meita Rehdman nesinnadama rakstiht ar sawu rohku peesihmeja X X X

Alluxnes muischas Schxinxe mahjas Lotte Jahna meita Spilne nesinnadama rakstiht ar sawu rohku peesihmeja. X X X

Ismeklischanu turrija Mahlupes Ta Kunga Apskaidroschanas Basnizas: Preesteris Jahnis Wasiljew Jahnsons

Skolmeisters Jehkab Romanow Eglit

Skolmeisters Jahn Georgiew Straß

Laulibas ismeklischana № 5ais

1871ma gadda Juli mehnesha 18ta deenā. Pehz pawehleschanas Winna Keiserskas Augstibas Rihgas Eparkias Widsemmes Gubernias, Walkas kreises Mahlupes Ta Kungu Apskaidroschanas Basnizas Preesteris un Basnizas kapi turrija ismeklischanu par teem kas gribb dohtees laulibā un israhdijahs:

1, Bruhtgans Krawas Gubernias un kreises Panikawiru pagasta semneeks Andrei Jahna dehls Jahrschneek Luttera ticzigs.

2, Bruhte no Mahlupes muischas Taruwas mahjas semneeka meita Lotte Jahna meita Mahlneek, pareisticziga.

3, Wezzums preesch laulibas winnem irr pilnigs prohti, bruhtgans diwi desmit astonu (28) gaddu wezs un bruhte diwi desmit wezenu (21) gaddu wezza, un abbi irr pilnā prahtā.

Mālupes pareizticīgo draudzes kapi

Pareizticīgo baznīca Liepnā

Pēc Mālupes iedzīvotāja Jura Briediņa atmiņām Mālupes baznīca ir nojaukta un pārvietota uz Liepnu ap 1956-1957.gadu.
Draudze Liepnā no jauna reģistrēta 1965.gadā.

Mālupes dzelzceļa stacija, 1930.gadu beigas

Līnija Pakalnieši- Kūdupe

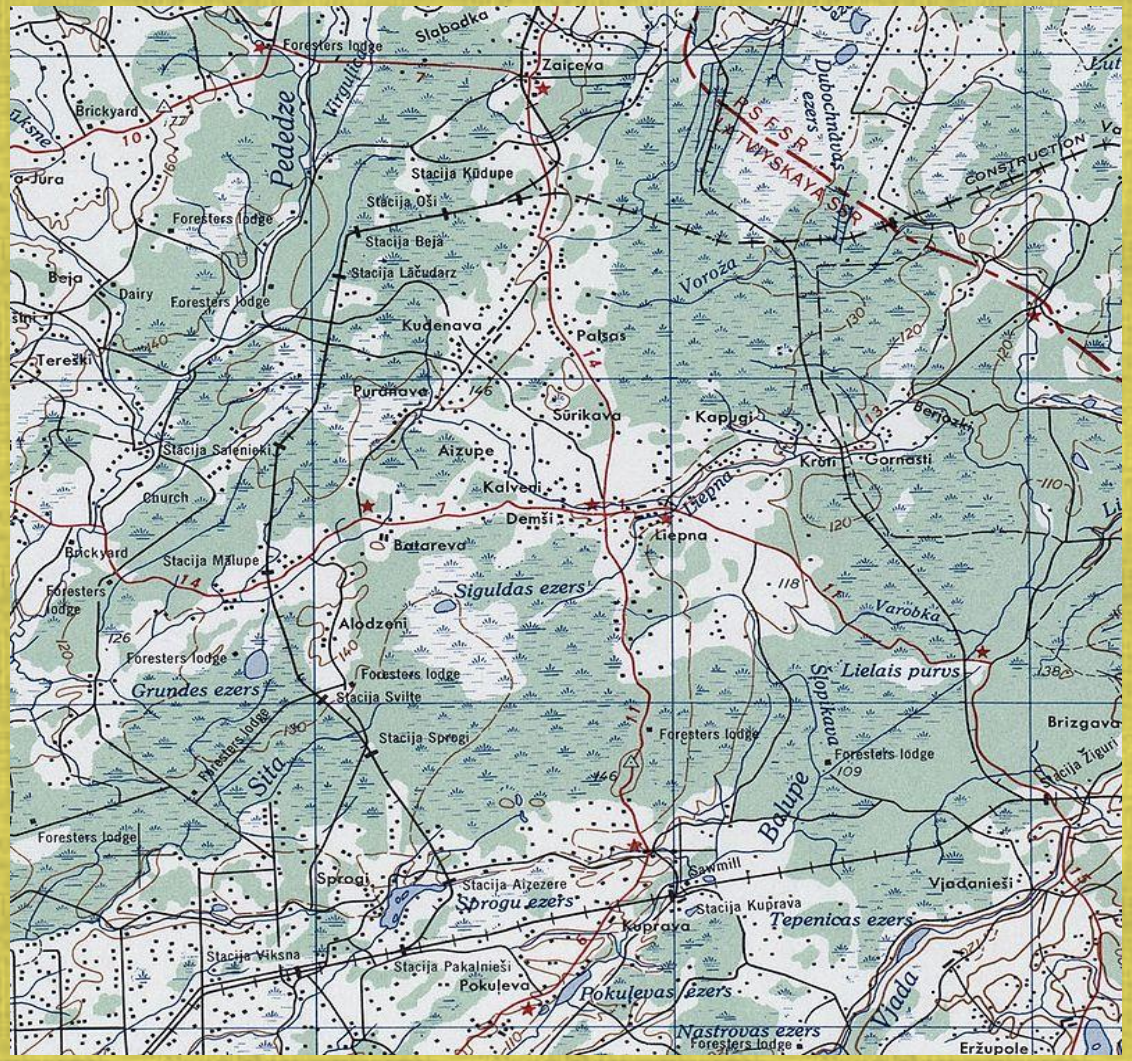

Ceļš bijušā dzelzceļa Pakalnieši- Kūdupe līnijas vietā

(atzars līnijai Gulbene- Abrene, likvidēts 1944.gadā)

Ceļš mežā - « Mironova» līnija

Kartes: 1938.gads

līnija Pakalnieši- Mālupe (st.Salenieki)

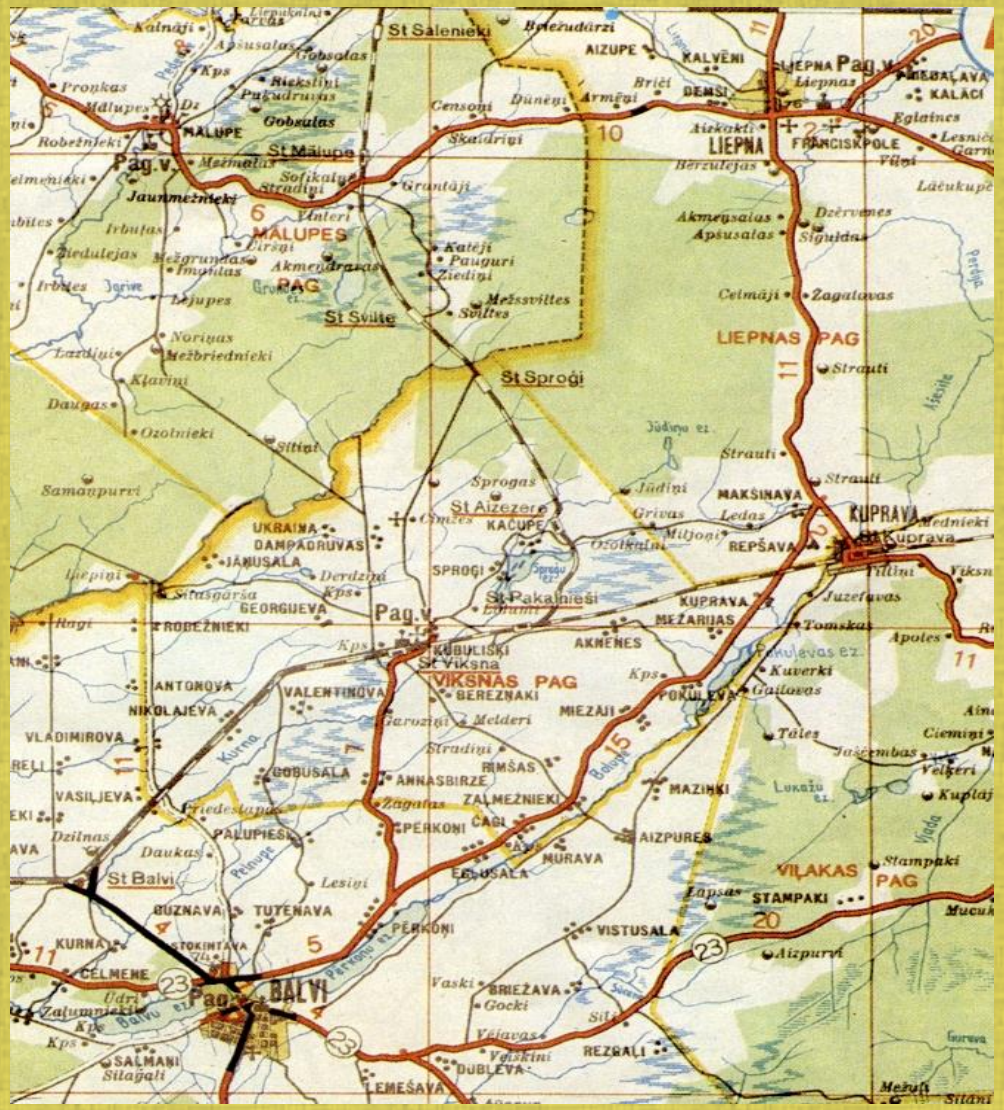

līnija Mālupe- Kūdupe (st.Salenieki)

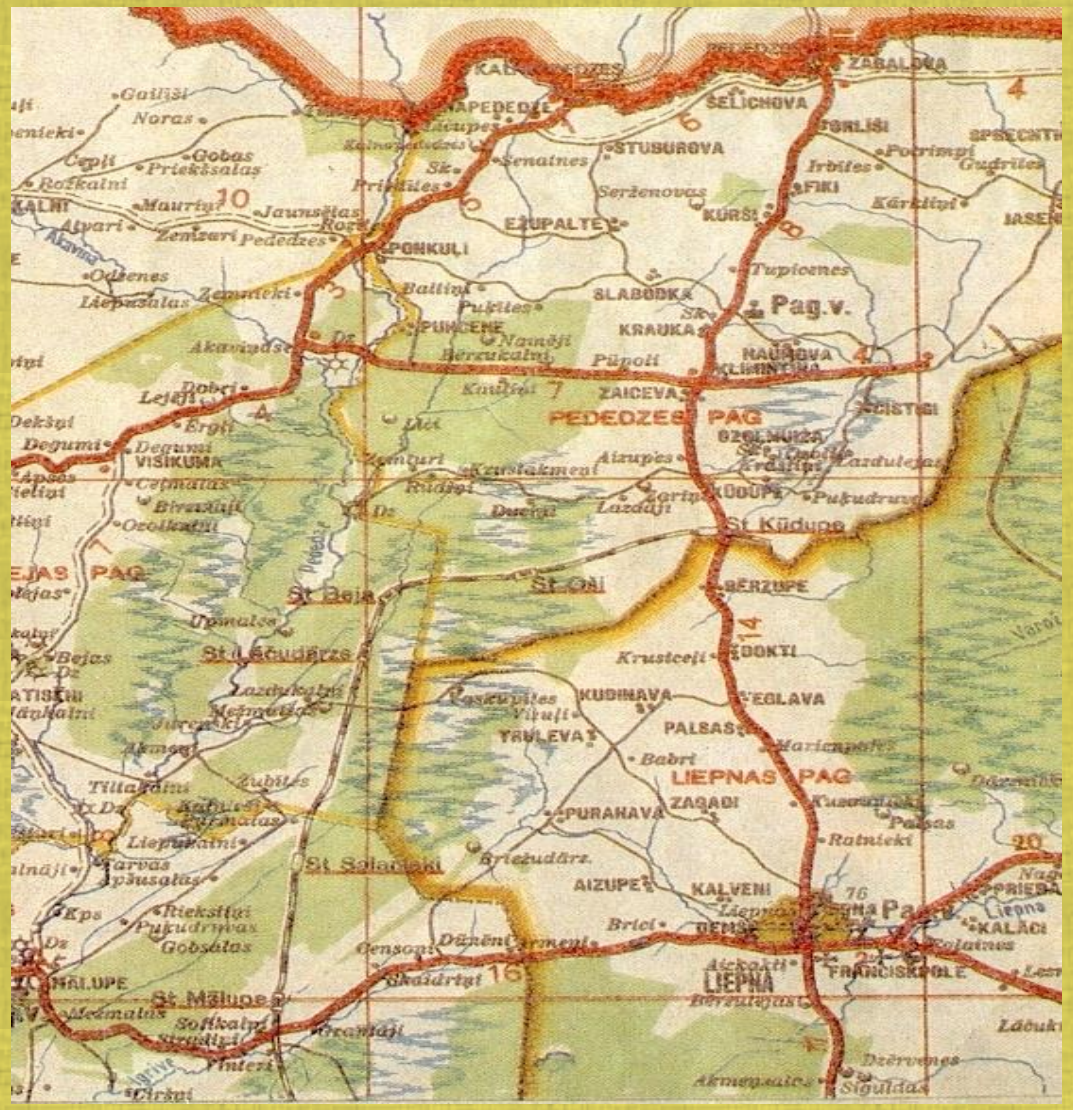

Nacionālo partizānu bunkuru vieta netālu no Salenieku stacijas krautuves.
Iedzīvotāji dzirdējuši šāvienus.
Šo vietu zinājis mežsargs Elmārs Lakstīgala.

«Mežbriednieki» - mežsargu māja

Netālu no mājām atradies nacionālo partizānu bunkurs. Partizāni sevi saukuši par «zaļo armiju». Bunkurā 1950.gada vasarā dzīvojuši 4 cilvēki.

No LVA materiāliem.

20121.gada 24.novembris

«Mežbriednieki»

«Kromuļi»

1948.gada vasarā pēc sadursmes ar iekšlietu karaspēku Bitāna grupa pārgājusi uz laiku dzīvot mežā netālu no «Kromuļiem». Partizānu vasaras bāze mežā bija trīs teltis, pārklātas ar zariem. Partizānu ieroči- rokas ložmetējs, revolveri, kapseles spridzināšanai.

No LVA materiāliem.

2021.gada 24.novembris «Kromuļi»

Vilma Augstkalne (1907- 1965) Legalizējās 1953.gada 14.septembrī. Sods -10 gadi labošanas darbos. Skats pāri laukam uz pēdējo Vilmas bunkura atrašanās vietu.

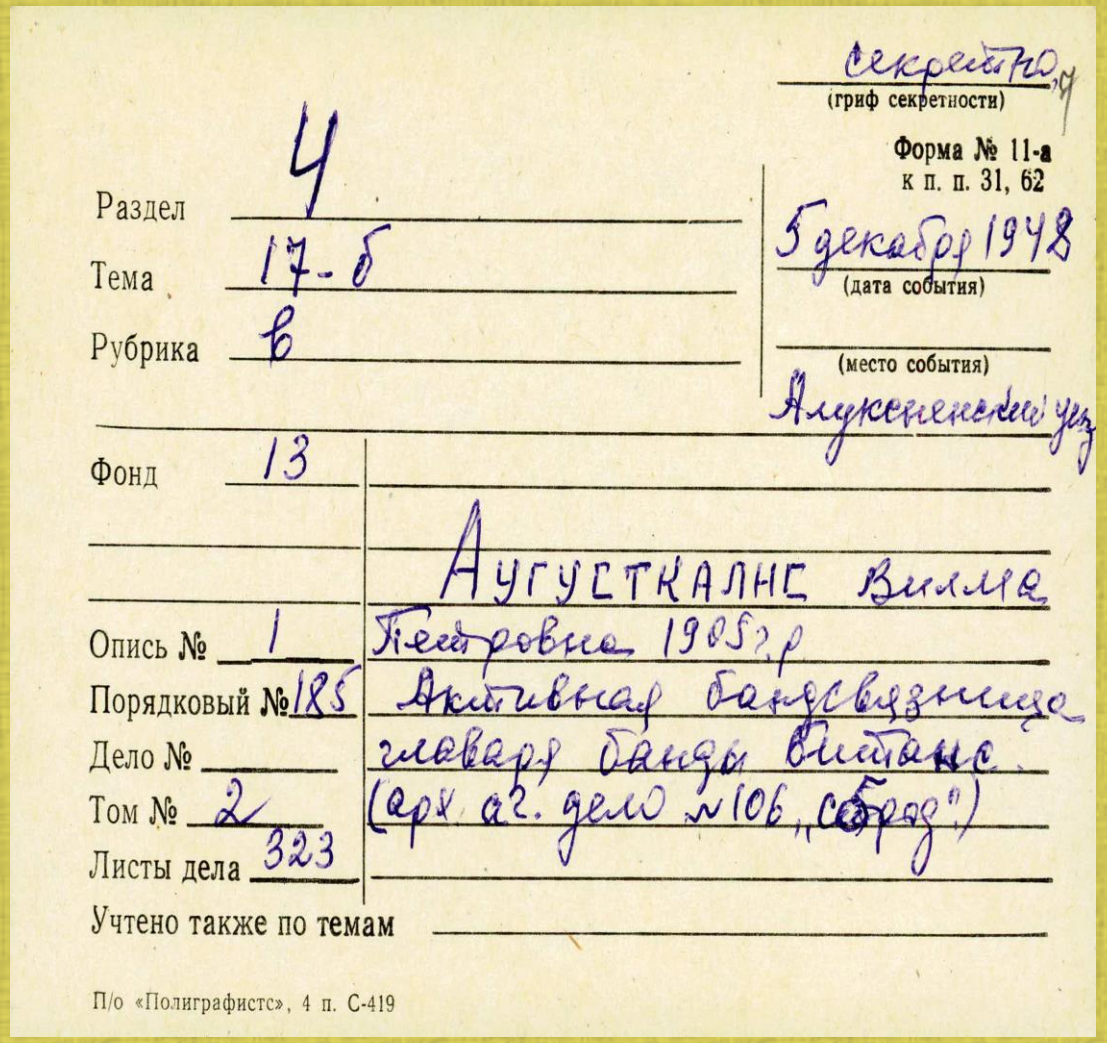

секретно
(гриф секретности)

Форма № 11-а
к п. п. 31, 62

5 декабря 1948
(дата события)

(место события)
Алуксненский уез

Раздел 4
Тема 17-б
Рубрика в

Фонд 13

Опись № 1
Порядковый № 185
Дело №
Том № 2
Листы дела 323

АУГУСТКАЛНС Вилма
Петровна 1905 г.р
Активная бандсвязница
главаря банды Витанс.
(арх. аг. дело №106, „сброд")

Учтено также по темам

П/о «Полиграфистс», 4 п. С-419

Valnis pie Mālupes kapsētas

Valnis pie Mālupes kapsētas

Šajā valnī , iespējams, ir aprakti Randu priedēs un citur atrasto apšaudēs kritušo cīnītāju kauli.

«Skaistaissils»

1946.gada 31.augustā šajās mājās norisinājās traģiski notikumi. Partizāni nošāva Zīvertu Ernestu un viņa ģimeni. E.Zīverts bija legalizējies sarkanās armijas dezertieris un čekas specgrupas aģents «Voldis», kurš izsekoja partizānus. Partizāni atstāja zīmīti ar paziņojumu. Sieva Paulīne smagi ievainota, bet palikusi dzīva.

2021.gada 24.novembris

«Skaistaissils»

Mālupes kapsētā:

nacionālā partizāne Vilma Augstkalne(1908- 1965)
partizānu atbalstītāja Velta Stilve (1918- 2002)

Mežsarga Elmāra Lakstīgalas kapavieta

Bijušo Latvijas armijas karavīru Artūra Skadiņa un Staņislava Žukovska kapavieta. Nošauti 1941.gada 21.augustā.

Izmantoti materiāli no:

***) Latvijas Valsts arhīva**

***) Alūksnes zonālā valsts arhīva**

***) Mālupes pareizticīgo draudzes arhīva**

***) Andreja Stilves personīgā arhīva**

***) wikipedia.org**

Paldies!

Mālupes pagasta takas izstaigāt palīdzēja

mežzinis Andrejs STILVE

2021.

A.Ievedniece